

Tillsynsrapport

Förskolan Kryddan
2012

Dnrnr: 2012/KS0213

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Syfte och metod	3
2 Sammanfattande bedömning.....	3
2.1 Om kvalitet.....	3
2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar)	4
2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)	4
2.4 Resultatkvalitet (måluppfyllelse).....	4
3 Verksamhetens förutsättningar	4
3.1 Allmänt	4
3.2 Personal	5
3.3 Miljö och lokal	6
3.4 Säkerhet	6
4 Arbetet i förskolan	6
4.1 Värdegrund och pedagogik.....	7
4.1.1 Slutsatser.....	7
4.1.2 Gjorda iakttagelser	7
4.2 Föräldrasamverkan.....	8
4.2.1 Slutsatser.....	9
4.2.2 Gjorda iakttagelser	9
4.3 Kvalitetsarbete samt förskolechefens ansvar	10
4.3.1 Slutsatser.....	11
4.3.2 Gjorda iakttagelser	11

1 Syfte och metod

Tyresö kommun har tillsynsansvar över fristående förskoleverksamhet¹ inom kommunen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lag och andra föreskrifter². Kommunens tillsyn omfattar inte tillsyn över att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling följs³.

Tillsynsbesöket genomfördes våren 2012 av en eller två kommunala tjänstemän (projekt Medborgarfokus) och innefattade intervjuer med pedagoger, intervju med förskolechef, intervju med föräldrar, observation av verksamheten, genomgång av visst skriftligt material och dokumentation samt samtal med barn i den aktuella förskolan. Besöket var förankrat och varade i sex timmar. Granskningen utgör en övergripande ögonblicksbild av verksamheten och barnens kommentarer utifrån samtal har inte ingått i bedömningen, men kan användas av förskolan för reflektion.

Vid vår granskning har vi tagit del av följande dokument:

- Kryddans verksamhetsplan 2012
- Verksamhetsberättelse 2011
- Rutiner för klagomålshantering
- Krisplan om ett barn försvinner
- Krisplan vid brand
- Utflyktsplan
- Mall för utvecklingssamtal

Iakttagelser vid granskningen har återkopplats till förskolechef som därvid haft möjlighet att komma med synpunkter innan rapporten färdigställts.

2 Sammanfattande bedömning

2.1 Om kvalitet

Vid bedömningen av kvalitet vägs verksamhetens strukturella förutsättningar, arbetet i förskolan och måluppfyllelsen samman. Vid en sammanvägning av dessa kriterier, finner vi skäl för att anse att kvaliteten vid förskolan Kryddan är av god kvalitet.

¹ 26 kap. 4 § skollagen (2010:800)

² 26 kap. 2 § skollagen

³ 26 kap. 4 § andra stycket skollagen

- **strukturkvalitet** avser de regler som styr verksamheten samt hur verksamheten styrs
- **processkvalitet** avser det som sker i de processer som äger rum i förskolans pedagogiska verksamhet i förhållande till målen i förskolans läroplan
- **resultatkvalitet** avser förskolans måluppfyllelse.

Strukturkvalitet redovisas under avsnitt 3 Verksamhetens förutsättningar medan processkvalitet och måluppfyllelse redovisas under avsnitt 4 Arbetet i förskolan.

2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar)

Förskolan Kryddan har en god strukturkvalitet. Den pedagogiska verksamheten i föräldrakooperativet lämnas till anställd personal som informerar föräldrarna via olika kanaler om vad de gör. Personalen förefaller kvalificerad för sitt uppdrag. Personaltätheten är god, 4,2 barn per pedagog vilket är något lägre än riksgenomsnittet på 5,2 barn per pedagog⁴. Barngruppen är relativt liten och homogen. Lokalerna är anpassade för verksamheten.

2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)

Förskoleverksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn fostran och omvårdnad. Vid förskolan Kryddan bedrivs en god pedagogisk verksamhet. Barnen fostras framgångsrikt till att ta ansvar för sig själva och andra, och hur man är en god vän genom det aktiva värdegrundsarbetet förskolan bedriver. Föräldrainflytandet är mycket stort och fungerar på det stora hela bra. Verksamheten följs upp och utvecklas löpande.

Framtida tänkbara utvecklingsområden finns avseende portfolion, som är under utveckling.

2.4 Resultatkvalitet (måluppfyllelse)

Läroplanens mål anger inriktningen och utvecklingen av den pedagogiska verksamheten på Kryddan. .

3 Verksamhetens förutsättningar

3.1 Allmänt

Förskolan Kryddan är ett föräldrakooperativ som drivs i form av en ekonomisk förening. Insatsen i föreningen är 500 kr som återfås när medlemskapet upphör

⁴ <http://www.jmfal.artisan.se/databas.aspx?presel#tab-1> 2012-06-14

dvs. när behov av placering inte längre föreligger. Alla medlemmar kommer någon gång under medlemskapet att ingå i föreningens styrelse för en period av två år. Styrelsen består av fyra medlemmar fördelade på posterna ordförande, kassör, personalansvarig samt köansvarig.

Förskolan har öppet måndag till fredag 7.00-16.45. Var tredje vecka stänger förskolan 16.00 en dag p.g.a. gemensam planering. Förskolan stänger två dagar per termin för grovplanering, utvärdering, kurser.

Dag före röd dag stänger förskolan 15.00. Röda dagar håller förskolan stängt. Sommarstängt är det under fyra veckor beroende på omsorgsbehov. Förskolan är stängd mellan den 24 december till och med den 1 januari.

Det finns i runda slängar 40 barn i kö till förskolan. Målet är att ha tre – fyra barn i varje ålder. Kön sköts av en köansvarig förälder i föreningsstyrelsen.

De intervjuade föräldrarna har valt förskolan med hänsyn till läget, personaltätheten och den lilla storleken på barngruppen.

Det allmänna intrycket vi får vid vårt besök är att barnen trivs bra. Atmosfären beskrivs som lugn av såväl personal som föräldrar. Pedagogerna beskrivs bland annat som ”jättefina” av en förälder och att det märks att personalen trivs. Föräldrarna känner tillit till personalen och upplevelsen är att det är högt i tak.

3.2 Personal

Vid förskolan arbetar en förskollärare tillika förskolechef och fyra barnskötare varav två med lång erfarenhet. Två av barnskötarna har arbetat ett par år vid förskolan, en åtta år och en tjugo år. Förskolechefen påbörjade sin anställning i november 2009. En av barnskötarna arbetar 62,5 % varav den mesta tiden som husmor i köket.

Förskolechefen upplever att de starka sidorna hos personalen är deras erfarenhet.

En förälder lyfter vid samtal särskilt fram förskolechefen som hanterar verksamheten mycket bra. Förskolechefen upplevs som ärlig och tydlig samt öppen och lyssnande. Resterande personal benämns ”skatter”. Någon förälder är insatt i läroplanen, någon annan är det inte. Oavsett känner de tillit till personalen.

Föräldrar deltar vid behov i det dagliga arbetet vid personals frånvaro såsom sjukdom och utbildning enligt jourlista som fastställts av styrelsen. Vid längre tids sjukdom kan extern vikarie tas in i samråd med styrelsen.

Registerutdrag från belastningsregistret sköts av personalansvarig förälder i föreningsstyrelsen.

3.3 Miljö och lokal

Kryddans miljö stödjer barnens utveckling och lärande. Det finns ett varierat utbud av material som stödjer barnens utveckling inom både värdegrund så som ansvar och samarbete, språk, matematik, skapande, motorik och naturvetenskap.

Miljön är utformad för att skapa en varierad pedagogisk verksamhet för barnen, det vill säga att olika aktiviteter erbjuds och sker i olika rum. Det finns bland annat ett skapande rum och en hemvrå. De olika rummen medför även att barngruppen på ett naturligt sätt kan genomföra aktiviteter både i små och stora grupper och för både lugna och aktiva aktiviteter.

Gården som används för utelek har en mängd olika lekredskap för att stärka barnens grovmotorik och nyfikenhet, det finns bland annat redskap som övar barnen balans samt sandlåda och gungor. Lokalerna in- och utvändigt anser vi därav vara ändamålsenliga för verksamheten (Se kap. 4 Arbetet i förskolan för en fördjupning av förskolans miljö kopplad till pedagogiska aktiviteter enligt läroplan).

3.4 Säkerhet

Förskolan har bland annat handlingsplaner för utflykt, om ett barn försvinner samt brandutrymning. Regelbundet genomför pedagoger på förskolan en barnskyddsron. Telefonnummer till polis, vårdguide och liknande sitter väl synligt uppsatt i förskolan. Pedagogerna har alltid med sig ett första hjälpen kit vid utflykter. Förskolan har en närvarolista där pedagoger kryssar i barns ankomst och hemgång. Pedagogerna lämnar inte ut barnen om inte förälder sagt till innan att annan person ska hämta. Om någon kommer för att hämta barnet utan förvarning, ringer förskolan alltid en förälder.

4 Arbetet i förskolan

Under tillsynsbesöket följer kommunen upp att verksamheten följer förskolans läroplan. Läroplan för förskolan (Lpfö 98, rev.2010) anger mål och riktlinjer i förhållande till följande områden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande

- Barns inflytande
- Förskola och hem
- Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem
- Uppföljning, utvärdering och utveckling
- Förskolechefens ansvar.

Vi har valt att redovisa de tre första områdena tillsammans under rubriken 4.1 Värdegrund och pedagogik samt de tre sista målen i listan under rubriken 4.3 Kvalitetsarbete samt förskolechefens ansvar.

4.1 Värdegrund och pedagogik

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem. Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet ⁵.

4.1.1 Slutsatser

Vid vårt besök har vi uppfattat att såväl värdegrundsarbetet som kvaliteten på den pedagogiska verksamheten förefaller vara god och att barnen har inflytande över sin dag i förskolan.

4.1.2 Gjorda iakttagelser

Personal, föräldrar och barn uppvisar en samstämmig syn på att barnen trivs. Personalen uppger att det visar sig genom att barnen inte vill gå hem samt att förskolan har ett gott rykte. Barngruppen upplevs av personalen som trygg.

Förskolan tillämpar Bornholmsmodellen i arbetet med barnens språkutveckling. Under besöket deltar vi i en samling där förskolan genom språklekar arbetar med modellen. Barnen delas in i fyra grupper, utifrån barnens utvecklingsnivå. I den grupp vi deltar i har pedagog högläsning från en text där barnen med hjälp av bildkort ska komma på det ord som rimmar med det senast sagda ordet. Pedagogen ställer aktivt följdfrågor och när övningen är avslutad får barnen berätta om sina kläder; färg och form.

Personalen läser mycket för barnen. Sagostund hålls på morgonen och i övrigt läser man när barnen själva vill eller när det passar in i verksamheten.

⁵ Lpfö 98

Arbete med matematik sker på olika sätt t.ex. genom mattelekar och mattesagor. Vid utelek kan en pedagog lägga en sten till en sten och få summa två stenar eller låta ett barn räkna hur många som sitter runt bordet.

Pedagogerna arbetar mycket med hur man är när man är en god vän och hur man pratar till varandra. I arbete använder man exempelvis vänskapskort och barnboken ”Snick och Snack – vännerna i Kungaskogen”.

Pedagoger och barn löser konflikter mellan barnen, och barnen lär sig efter hand att själva lösa sina konflikter. Om de inte själva klarar att lösa konflikten, kommer de till pedagogerna. Empatikort används. Ibland spelar man upp teater där konflikter tas upp och gemensamt med barnen kommer man fram till lösningar. Barnen får lära sig att hjälpa varandra, sopa, duka och duka undan mellanmål. Vid vårt besök serverades lunchen till barnen vid sittande bord.

För närvarande arbetar förskolan med tema våren. Processen brukar vara att man börjar med ett tema som växer och barnen spinner vidare på temat vilket är ett exempel på att barnen får vara delaktiga i verksamheten. Barnen ansvarar även för förskolans odlingar.

Något uttalat genusarbete föreligger inte utan pedagogerna erbjuder alla barn allt. Genusfrågor kommer ibland upp, mestadels initierade från barn eller ibland föräldrar. Reflektioner över dessa frågor sker då med pedagog och barn. Alla barn uppges leka med alla. Detta uttalande finner stöd dels i våra observationer, dels i barnens utsagor.

Mycket utelek och utflykter ingår respektive görs i verksamheten. Inte minst motoriken tränas ute på gården med exempelvis hinderbanor som barnen ofta leker i och Vasaloppet en gång om året. Motorik tränas också genom olika aktiviteter.

Förskolan har en femårsklubb tillsammans med en annan förskola. Femårsklubben innefattar gruppstärkande lekar, experiment och träning inför skolan. Som avslutning får barnen göra ett besök vid Aquaria på Djurgården.

Överlämning till skola sköts av en ur personalen som tillsammans med barnen besöker den aktuella skolan.

4.2 Föräldrasamverkan

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att

varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroende fullt samarbete med hemmen.⁶

4.2.1 Slutsatser

Vid vårt besök har vi uppfattat att samverkan mellan förskola och hem fungerar bra. Förskolan har rutiner för att delge föräldrar information om verksamheten och det egna barnet. Kanaler för föräldrainflytande finns genom den verksamhetsform förskolan tillämpar.

4.2.2 Gjorda iakttagelser

Föräldrainflytandet är stort och kontakten med personalen upplevs som nära. Föräldrarna känner varandra sedan förut eller lär känna varandra.

Varje dag antecknar pedagoger vad barnen har gjort under dagen, informationen sätts sedan upp i hallen för att delge föräldrar vid hämtning. Pedagoger berättar att de har som mål att dokumentera varje vecka.

Vidare har förskolan en rikt uppsatt dokumentation på förskolan som kopplar både till förskolans egna satta mål och läroplanens mål samt beskrivning av de metoder som tillämpas för att nå målen. Detta bidrar till att föräldrar får information om verksamhetens pedagogiska arbete och vad barnen gör under sin dag på förskolan. Genomförda aktiviteter och teman med barnen finns illustrerade på förskolans väggar och beskrivning av kopplingen till läroplanens strävansmål framgår.

Ett utvecklingssamtal hålls om våren men det är bara att säga till om man vill ha ytterligare ett utvecklingssamtal exempelvis på hösten. En mall finns för utvecklingssamtal. Förskoleläraren och två av barnskötarna håller i utvecklingssamtalen men alla är delaktiga i att beskriva barnets utveckling inför samtalet. Föräldrarna får frågor innan samtalet för förberedelse.

Alla föräldrar ska under någon period ha suttit i styrelsen för den ekonomiska föreningen under barnet/barnens placering vid förskolan. Styrelsen väljs vid föreningens årsmöte och mandatperioden är två år. Styrelsemöten hålls en gång per månad, medlemsmöte två gånger per år. Därutöver hålls föräldramöte varje termin.

Föräldrarna vid förskolan är mycket aktiva. Stämningen sköts av föräldrarna enligt ett rullande schema och görs ungefär en gång var tredje vecka för respektive familj. Föräldrarna har även jour i händelse av att en pedagog är

⁶ Lpfö 98

frånvarande. Det ordnas bland annat fixardagar där föräldrar till exempel fixar trädgården så att barn och pedagoger kan odla. En förälder betonar den beslutande funktionen som något positivt.

Det kan enligt en förälder kännas jobbigt med allt ansvar. Vissa styrelsesammansättningar kan fördela ansvaret på en mindre ändamålsenligt sätt och städningen kan vara jobbig. Tidigare handlade föräldrarna även maten till förskolan men det är nu ändrat så att husmor ansvar för inköp av maten genom beställning online och direktleverans till förskolan. En annan förälder upplever att inflytandet över verksamheten uppväger ansvaret för städning m.m.

En förälder beskriver relationen föräldrar och pedagoger som att det är högt i tak och en annan säger att är det något man undrar är det bara att fråga. En förälder säger att relationen föräldrar personal fungerar bra. Personalen är bra på att berätta varför de gör som de gör. Tilliten till personalen är hög.

Personal uppger att ett irritationsmoment är att föräldrarna inte respekterar tider för hämtning och lämning utan hämtar eller lämnar senare än som sagts. Gränserna för verksamheten blir suddiga i och med att det förefaller finnas en tendens att föräldrarna betraktar förskolan som deras. Det är visserligen positivt att barnen inte vill gå hem men personalen kan uppleva att barnen upplever förskolan som deras. En förälder använder just de orden att det stora inflytande föräldrarna har gör att det blir ”Våran” förskola.

4.3 Kvalitetsarbete samt förskolechefens ansvar

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas dokumenteras och analyseras ⁷.

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet⁸.

Innehållet i läroplanen ska ses som en helhet där alla delar står i relation till varandra⁹. Den pedagogiska dokumentationen av vad som sker beträffande barnens läroprocesser i förhållande till denna helhet innefattar ett arbetssätt som kännetecknas av en ständig växelverkan mellan läroplan, barn, pedagoger och

⁷ Lpfö 98

⁸ Ibid.

⁹ ”Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan – pedagogisk dokumentation”, Skolverket 2012

dokumentation. Dokumentationen är således inte ett ändamål i sig utan en del i en arbetsprocess där det gäller att göra barnen delaktiga.

4.3.1 Slutsatser

Vår uppfattning av såväl kvalitetsarbete som förskolechefens ansvarstagande är att förskolan har rutiner för att utveckla verksamheten. Det saknas därför skäl att göra några andra påpekanden än att fortsätta på den inslagna vägen.

4.3.2 Gjorda iakttagelser

Ett identifierat utvecklingsområde uppger både pedagoger och förskolechef vara utvecklingen av portfolio, som för tillfället aktivt bedrivs.

Både personal och föräldrar betonar att de är nöjda med förskolechefen som upplevs som tydlig. Förskolechefen förespråkar teamarbete och hennes mål på sikt är självgående personal. Personalen har enligt förskolechefen blivit bättre på att arbeta i grupp och är positiva till förändringar. Pedagogisk handledning är ett utvecklingsområde.

Under både vår och höst görs en verksamhetsplanering. Målen för verksamheten sätts årsvis och utvärdering av dessa sker terminsvis. Därutöver görs utvärdering av verksamheten löpande samt var tredje vecka i samband med APT-möten. Personalen ställer sig frågan vad de är nöjda med och vad som inte gick så bra. APT-möten hålls var tredje vecka mellan 16-19.

Tyresö den 27 juni 2012

Sandra Fritz
Kvalitetscontroller